

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Název ŠVP

„ Krůček po krůčku poznáváme a objevujeme svět“

2. Základní charakteristika vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací proces realizujeme v souladu s prvky programu pro vzdělávání dětí předškolního a mladšího školního věku - Začít spolu. Staví na demokratických hodnotách, respektu k jedinečnosti každého dítěte, spolupráci, partnerství s rodinou a širší komunitou ve vzdělávání dětí. Tento program koresponduje s požadavky Rámcových vzdělávacích programů. Nabízí cestu, jak vzdělávat, aby učení dávalo smysl a přinášelo radost. Výhodou tohoto programu také je, že nabízí ucelený didaktický systém, o který se může škola/učitel opřít, a zároveň dostatečný prostor pro kreativitu učitele a k přizpůsobení vzdělávání potřebám konkrétní dětí, rodin a podmínkám, které má škola k dispozici. Zavedení a realizace programu Začít spolu nevyžaduje nadstandartní investice do materiálního vybavení, klade ale nároky na pedagogy - na jejich profesní rozvoj, další vzdělávání, vzájemnou spolupráci a ochotu měnit zaběhnuté postupy.

V našich výchovně vzdělávacích činnostech zachováváme 4 principy pedagogické práce:

1. Společné vzdělávání pro všechny děti

Podporujeme rozmanitost, protože ji vnímáme jako nedílnou a cennou součást naší společnosti. Respektujeme potřeby všech dětí s ohledem na různé kulturní a sociální prostředí, ze kterého pocházejí, a zároveň jejich aktuální schopnosti. Budujeme vzájemnou důvěru, respekt a dobré vztahy mezi dětmi. Vytváříme jim prostor být sami sebou i příležitost ke vzájemné spolupráci.

2. Aktivní zapojení dítěte

Dáváme dětem prostor učit se vlastní činností a prožitkem. Zaměřujeme se na rozvoj jejich kompetencí. Nabízíme dětem příležitost vyhledávat a zpracovávat informace, učit se z různých zdrojů, od sebe navzájem, prezentovat své myšlenky, objevovat, experimentovat, užívat rozmanité strategie řešení problémů, týmově spolupracovat, svoje činnosti si plánovat a reflektovat. Chybu považujeme za přirozenou součást učení. Podporujeme vnitřní motivaci dětí k celoživotnímu vzdělávání, které je i pro nás nezbytnou cestou rozvoje.

Mateřská škola Osík, okres Svitavy

Osík 239 , 569 67 Osík, IČ: 70989982

ID datové schránky: hpuc7pu, tel. 772727033, email: matskola.osik@centrum.cz

3. Učení v souvislostech

Učení plánujeme a realizujeme v souvislostech a provázanosti se životem. Využíváme autentických situací a námětů, jejichž nositeli jsou samy děti. Chceme, aby porozuměly světu, ve kterém žijí, a uměly jej kriticky reflektovat. Učení v souvislostech podporujeme časovou a organizační strukturou dne. Vzdělávání probíhá ve větších tematických celcích, v podnětném učebním prostředí uspořádaném do center aktivit

4. Rodiče a komunita jsou vítanými partnery

Vytváříme partnerský vztah s rodinami dětí a širší komunitou. Nabízíme jim různé formy spolupráce, možnost aktivně se podílet na chodu školy, zapojit se do vzdělávání dětí i budovat vztahy mezi sebou navzájem. Otevřenou komunikaci a spolupráci s rodinami považujeme za důležitý předpoklad zdárného učení a podpory rozvoje dítěte.

Prostředí k učení v mateřské škole s programem začít spolu je uspořádáno do center aktivit, souhrnně nazývané podnětné prostředí. Pochopení podstaty tohoto pojmu je úspěch v realizaci programu všech účastníků výchovně vzdělávacího procesu v naší škole. Věnujeme mu stálou pozornost a péči.

Podnětné prostředí je tvořeno jedenácti centry aktivit:

KNIHY A PÍSMENA

Probouzí zájem dětí o čtení a psaní, rozvíjí jejich předčtenářskou gramotnost.

DOMÁCNOST

Děti si mohou osvojovat praktické dovednosti spojené s péčí o domácnost.

MANIPULAČNÍ A STOLNÍ HRY

Jsou místem, kde děti rozvíjí jemnou motoriku, smyslové vnímání a předmatematickou gramotnost.

POKUSY A OBJEVY

Experimentování, bádání, pokusy a objevy, učení probíhá badatelsky.

VODA A PÍSEK

Děti rozvíjí své smyslové vnímání a motorické dovednosti.

ATELIÉR

Mateřská škola Osík, okres Svitavy

Osík 239 , 569 67 Osík, IČ: 70989982

ID datové schránky: hpuc7pu, tel. 772727033, email: matskola.osik@centrum.cz

Rozvíjí vztah k umění, estetické cítění, barev, vztah k prostoru, rozvíjí motoriku, spolupráci, komunikaci.

DÍLNA

Vede děti k manuální zručnosti, technické představivosti, konstrukčnímu myšlení, k dovednosti pracovat podle návodu.

KOSTKY

Děti se učí vzájemné spolupráci, rozvíjí jemnou i hrubou motoriku, tvořivost, prostorovou představivost, matematické dovednosti.

HUDBA

Podněcuje rozvoj myšlení, abstrakce, improvizace, komunikace, relaxace.

POHYB

Zprostředkovává dětem poznávání vlastního těla, jeho možností či limitů, podporuje rozvoj fyzické zdatnosti - obratnosti, koordinace.

DRAMATIKA

Rozvíjí komunikační, prezentační a sociální dovednosti.

Co dětem přináší centra aktivit?

- Děti mají možnost si zvolit činnosti, které odpovídají jejich zájmům a potřebám,
- Příležitost k učení a rozvoji silných stránek, samostatnost - pomůcky jsou jim dostupné, dosáhnou na ně,
- Jistotu - vědí, kam co patří, prostředí má svůj řád,
- Soukromí, pocit bezpečí, centra jsou ohraničená
- Podporu soustředění pozornosti na činnosti,
- Příležitost hrát si a učit se individuálně i spolupracovat ve skupinách,
- Děti mají prostor si svoje činnosti organizovat a plánovat (sebeřízené učení),
- Situace spojené s reálným životem, činnostní a prožitkové učení.

Program Začít spolu je vhodný pro každé dítě. Náš školní vzdělávací program „Poznáváme a objevujeme svět“ jím je proniknutý jak ve výběru aktivit a témat, tak i v realizaci a jeho naplnění, cílech a evaluaci pedagogické práce. Program Začít spolu buduje základy pro postoje, znalosti a dovednosti životně důležité pro člověka. Připravuje děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se samy aktivně a efektivně učit, učení je bavilo a nebylo pro ně spojeno s nadměrným stresem.

Mateřská škola Osík, okres Svitavy

Osík 239 , 569 67 Osík, IČ: 70989982

ID datové schránky: hpuc7pu, tel. 772727033, email: matskola.osik@centrum.cz

Naše záměry:

- Orientovat se na dítě - zaměření se na dosažení osobního maxima každého dítěte
- Podporovat spolupráce mezi dětmi, vrstevnické učení
- Činnostní výuka - aktivitu přebírá dítě, důraz na jeho odpovědnost a samostatnost
- Zaměřenost na argumentaci, kritické myšlení, řešení problémů, komunikaci, spolupráci, vyhledávání informací
- Vzdělávání probíhá v blocích/projektech, které jsou tematicky provázané, děti si poznatky osvojují v souvislostech
- Chyba je výzva, pomocník v procesu dalšího učení
- Hodnocení formativní - slovní, děti mají prostor k sebehodnocení
- Rodiče jsou partneři

Naše cíle:

- Naplňovat program Začít spolu v plném rozsahu
- V každém dítěti probudit touhu učit se a poznávat - jako dítě umět pochopit, co se zrovna učí, umí naslouchat a umí pomoci, když někdo potřebuje.

Vzdělávací obsah programu

Tento vzdělávací program slouží pedagogům naší školy jako východisko vlastní výchovně - vzdělávací nabídky jednotlivých tříd - třídních vzdělávacích programů. Tvoří jej čtyři integrované bloky: To jsem já a to jsi ty, Svět kolem nás, Svět přírody, Svátky, zvyky a tradice. Jednotlivé integrované bloky jsou inspirovány dílčími vhledy do emoce života kolem nás během jednoho kalendářního roku. Bloky jsou flexibilní a mohou se vzájemně prolínat, tak abychom reagovali situačně na dění kolem nás, aby nás nesvazovaly při tvorbě jednotlivých programů, a tak můžeme reagovat na aktuální dění a společenské proměny. Jednotlivé bloky obsahují dílčí vzdělávací cíle, doporučené činnosti a očekávané výstupy.

Hlavní cíle programu Začít spolu v kompetencích dítěte

Program uznává, oceňuje a podněcuje vývoj těch charakteristických rysů osobnosti, které budou v rychle se měnící době obzvláště potřebné.

Patří k nim schopnosti:

- Vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat.

- Učit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je.
- Umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost.
- Být tvůrčí a mít představivost.
- Sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství (obci), zemi a prostředí, ve kterém žijeme.
- Vytvářet si zdravé životní návyky a postoje.

Hlavní cíle programu umožňují v plné míře naplňovat cíle RVP PV, jsou jimi:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Integrované bloky nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah IB vychází ze života dětí. Realizace se uskutečňuje prostřednictvím konkrétních aktivit, které jsou součástí třídního vzdělávacího plánu. Konkrétní očekávané výstupy jsou výsledkem naplnění vzdělávacích cílů, které směřují na konci předškolního vzdělávání k základům a rozvoji těchto klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

kompetence k učení

„Umím se učit, baví mě to.“

kompetence komunikační

„Mluvíš, mluvím, mluvíme.“

kompetence občanství a udržitelnosti

„Co se nelíbí mně, neprovádím ostatním.“

kompetence osobnostní a sociální

„Já mám u nás ve školce své místo.“

kompetence k podnikavosti a pracovní

Mateřská škola Osík, okres Svitavy

Osík 239 , 569 67 Osík, IČ: 70989982

ID datové schránky: hpuc7pu, tel. 772727033, email: matskola.osik@centrum.cz

„Bez práce nejsou koláče“

kompetence k řešení problémů

„Umím vyvrát nad problémem.“

kompetence kulturní

„Umím zpívat, tančit, malovat.“

kompetence digitální

„ Klik, ťuk, hra“

Integrovaný blok

TO JSEM JÁ A TO JSI TY

Hlavní smysl a účel IB:

Tento integrovaný blok podněcuje dětskou zvědavost a touhu objevovat okolní svět v kontextu rodinných a kamarádských vztahů. Děti budou mít příležitost prozkoumávat své blízké okolí a vytvářet si pozitivní vztahy s rodinou a přáteli, podporovat tak rozvoj jejich sociálních dovedností a empatie – spolupráce, stát se členem společenství (třídy, školy), umět se adaptovat na nové prostředí, přizpůsobit se změnám. . Prostřednictvím aktivit zaměřených na rodinu a přátele si děti utvářejí pozitivní vztah k sobě samým i k ostatním, učí se spolupráci a rozvíjejí své komunikační schopnosti. Děti se zároveň učí chápat význam rodiny a přátelství v jejich životě a rozvíjejí své schopnosti potřebné pro budování a udržování zdravých vztahů.

Záměr IB:

- Bezpečné prostředí – adaptace, utváření prosociálního chování
- Pravidla bezpečného společenského prostředí (třída, škola)
- Posilování prosociálních dovedností a kompetencí – samostatnost, angažovanost, ohleduplnost
- Respektování odlišností – každý je jedinečný
- Společenská angažovanost – vnímám prostředí kolem sebe, rodina, komunita, kamarádi ve třídě

Integrovaný blok

Svět přírody

Hlavní smysl a účel IB

Tento IB je zaměřen na přirozené poznávání a objevování světa kolem nás. Dětem otevírá cestu k porozumění přírodním jevům, změnám a zákonitostem, které ovlivňují život lidí, zvířat i rostlin. Vede děti k citlivému vnímání a respektu k živé i neživé přírodě a k uvědomění si, že člověk je její součástí a nese za ni odpovědnost. Děti se v tomto bloku seznamují s rozmanitostí přírody, s životem rostlin a zvířat, s proměnami ročních období, s počasím i základními ekologickými souvislostmi. Učí se pozorovat, zkoumat a porovnávat přírodní děje, klást otázky a hledat odpovědi. Skrze praktické činnosti a prožitkové učení si osvojují poznatky, které jsou pro ně srozumitelné a zároveň přirozeně rozvíjejí jejich vztah k životnímu prostředí. Velká pozornost je věnována také vytváření pozitivního vztahu k místu, kde dítě žije. Děti se seznamují s okolní krajinou, s přírodními i kulturními prvky a učí se, jak o své prostředí pečovat a chránit ho. Učí se chápat souvislosti mezi přírodou a lidskou činností a rozvíjejí základní postoje ekologicky šetrného chování.

Záměr IB

- podporuje smyslové vnímání, motorický i intelektový rozvoj, schopnost soustředění, trpělivosti, spolupráce i úžasu nad krásou světa. Přímý kontakt s přírodou, pobyt venku, práce se skutečnými přírodními materiály a každodenní pozorování vedou děti k hlubšímu porozumění a citlivému vztahu ke všemu živému.
- Rozvoj znalosti a dovednosti dětí, ale a vytváření emočního vztahu k přírodě,
- podporuje vnímavost, úctu a pokoru k životu.
- Vede děti k tomu, aby si přírodu nejen vážily, ale také ji chránily - dnes i v budoucnu.

INTEGROVANÝ BLOK

Svět kolem nás

Hlavní smysl a účel IB:

Celý blok je postaven na zážitkovém a projektovém učení, které skrze hudbu, pohyb, výtvarnou výchovu a dramatizaci rozvíjí kognitivní, jazykové, sociální, emoční, motorické, estetické a digitální kompetence dětí. Integrovaný blok také seznamuje děti s různými kulturami a místy. Cílem je rozvíjet kulturní povědomí, jazykové a sociální kompetence, tvořivost a respekt k rozmanitosti. V tomto bloku také podporujeme empatii a pozitivní postoj k odlišnostem. Rozvíjíme jazykové dovednosti (pojmenování, popis), slovní zásobu. Posilujeme jemnou i hrubou motoriku, hudební a rytmické dovednosti, tvořivost a kooperaci ve skupině.

Děti žijí v rozmanitém světě a je důležité seznámit je s rozmanitostí, podporovat toleranci a otevřenost. Podnětné, zážitkové učení rozvíjí zvědavost a motivaci k poznávání. Blok poskytuje bohaté příležitosti k rozvoji jazykových, sociálních a kreativních dovedností přirozenou hrou.

Záměry IB:

- Rozvíjet zájem o jiné kultury ve světě a základní orientaci v prostoru.
- Podporovat kulturní povědomí.
- Posilovat sociální kompetence prostřednictvím společných projektů a her.
- Podporovat jazykový rozvoj, schopnost vyprávět a naslouchat.
- Poznávat široké okolí kolem dítěte.
- Rozvíjíme fantazie a tvořivost prostřednictvím

INTEGROVANÝ BLOK

Svátky, zvyky a tradice

Hlavní smysl a účel IB:

Integrovaný blok má za cíl podněcovat zvědavost dětí k lidovým a rodinným tradicím a svátkům, pomoci jim pochopit kulturní a sociální význam zvyků a posílit citlivý a uctivý vztah k tradicím druhých. Děti si prostřednictvím společných rituálů, písní, her a

Mateřská škola Osík, okres Svitavy

Osík 239 , 569 67 Osík, IČ: 70989982

ID datové schránky: hpuc7pu, tel. 772727033, email: matskola.osik@centrum.cz

tvoření utvářejí vztah k vlastnímu kulturnímu dědictví i k odlišnostem, rozvíjejí řeč, estetické cítění, jemnou motoriku a sociální dovednosti. Chceme, aby integrovaný blok podpořil u dětí povědomí o významu tradic a svátků v rodině a komunitě. Společně vytváříme prostor pro sdílení rodinných zkušeností a vzpomínek a zároveň abychom prohloubili spolupráci mezi školou a rodinou prostřednictvím společných aktivit. Poznáváním tradic a svátků děti rozvíjí komunikační, sociální a estetické dovednosti.

Záměry IB:

- Seznámit děti s vybranými lidovými a rodinnými tradicemi a svátky přiměřeně věku.
- Rozvíjet sociální dovednosti, empatii a schopnost spolupráce při přípravě a průběhu společných rituálů.
- Zapojit rodiny do vzdělávacího procesu.
- Podporovat řeč, vyjadřování emocí, muzikálnost, pohybové dovednosti a jemnou motoriku prostřednictvím písni, her a tvoření.
- Podporovat úctu k symbolům, zvykům a odlišnostem ve způsobu slavení.

Celý školní vzdělávací program je k nahlédnutí v šatně MŠ.